

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.III.566/2019/13. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2020. január 28. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indított büntető ügyben az Egri Törvényszék 2019. június 25. napján kihirdetett **ügyszám/369.** számú ítéletét a fellebbezéssel érintett **I.r. vádlott, III.r. vádlott, V. r. vádlott, VII.r. vádlott, VIII.r. vádlott, X.r. vádlott, XI.r. vádlott, XII.r. vádlott, XIII.r. vádlott, XIV. r. vádlott, XV.r. vádlott, XVII.r. vádlott, XVIII.r. vádlott, XIX. r. vádlott és XX.r. vádlottak** tekintetében helybenhagyja.

A nyilvános ülésen felmerült 136 777 (egyszázharminchatezer-hétszázhetvenhét) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s

- [1] Az első fokon eljáró törvényszék az ítéletében **I.r. vádlottat** társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a/ pont és (5) bekezdés b/ pont] és 54 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés a/ pont] miatt halmazati büntetésül 4 év 6 hónap szabadságvesztésre, 4 év civil szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra és 4 év közügyektől eltiltásra, **III.r. vádlottat** társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a/ pont és (5) bekezdés b/ pont] és 130 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés a/ pont] miatt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre, egy napi tétel összegét 1500 forintban megállapítva, és 4 év oktatási intézmény vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, **V. r. vádlott** vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a/ pont és (4) bekezdés b/ pont] és 3 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés a/ pont] miatt halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztésre és 100 napi tétel pénzbüntetésre, egy napi tétel összegét 1500 forintban megállapítva, ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását **III.r. vádlottal** szemben 4 év, **V.r. vádlott** tekintetében 1 év próbaidőre felfüggesztette. Valamennyi vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben - **III.r. vádlott** és **V. r. vádlottakat** érintően esetleges végrehajtás elrendelése esetén - állapította meg. **I.r. vádlottal** szemben a kiszabott szabadságvesztés tartamába az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről is határozott a bíróság, továbbá **III.r. vádlott** és **V. r. vádlottakat** előzetes mentesítésben részesítette. **VII.r. vádlottat** 10 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **VIII.r. vádlottat** 9 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **X.r. vádlottat** 6 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XI.r. vádlottat** 15 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XII.r. vádlottat** 5 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XIII.r. vádlottat** 4 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XIV. r. vádlottat** 10 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás

büntette, **XV.r. vádlottat** 13 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XVII.r. vádlottat** 5 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XVIII.r. vádlottat** 7 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XIX. r. vádlottat** 5 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, **XX.r. vádlottat** 7 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette - valamennyi cselekmény a Btk. 342. § (1) bekezdés a/ pont szerint minősül - miatt megrovásban részesítette. Döntött a bírság a lefoglalt bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről, az utóbbi kérdésben akként, hogy a vádlottakat részben kötelezte annak viselésére, míg túlnyomó részét - 7 398 542 forintot - illetően úgy döntött, hogy azt az állam viseli.

- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen kizárólag ügyészi fellebbezés bejelentésére került sor, nevezetesen **III.r. vádlott** terhére a szabadságvesztés tartamának súlyosítása és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, míg a további vádlottakat érintően, akikkel szemben a jogerő nem állt be, a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatása érdekében. Az ítélet első fokon **II. r. vádlott és IV. r. vádlottak** tekintetében 2019. június 27. napján, **XVI. r. vádlott** tekintetében 2019. július 18. napján, **VI. r. vádlottal** szemben 2019. július 22. napján, **IX. r. vádlottal** szemben 2019. július 25. napján jogerőre emelkedett.
- [3] A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint **III.r. vádlott** vádlott ugyan nem irányító, azonban aktív szerepet töltött be a bűncselekmények megvalósításában. Tudomással bírt a jogszabályi rendelkezésekben írt feltételekről és arról, hogy jelentős számú tanuló után nem igényelhetek volna támogatást, mégis aláírta az adatlapokat, hitelesítette a valótlan haladási naplókat, törzslapokat, és kiállított hamis bizonyítványkönyveket. A kiszabott büntetés súlytalan, nem alkalmas a büntetési célok és bünteteskiszabási elvek érvényesüléséhez arra is figyelemmel, hogy a szabadságvesztés büntetés irányadóként tekintett középmértéke 10 év. **I.r. vádlott, III.r. vádlott és V. r. vádlottak** személyével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség a bűncselekmények súlyához képest nem aránytalanul nagy, indokolatlan a mentesítésük a megfizetés alól. A további vádlottak tekintetében az kétségtelenül aránytalanul nagy, de a szükségképpen felmerült bűnügyi költség összegének az elsőfokú bíróság által meghatározottnál magasabb összegben történő megállapítása indokolt, mert eltúlzott az elengedés. Az elsőfokú ítéletnek a kifejtettek szerinti megváltoztatására tett indítványt.
- [4] Az ítélőtábla a fellebbezések elbírálására a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 599. §-ában szabályozott nyilvános ülést tűzött ki, amelyen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban írtakat változatlan tartalommal fenntartotta. **III.r. vádlott** védője a fellebbezési ellenkérelmében (10. sorszámú irat) az elsőfokú bíróság által értékelt enyhítő körülményekre figyelemmel az ügyészi fellebbezés elutasítását és az ítélet helybenhagyását kérte. E körben hivatkozott arra, hogy a vádlott speciális, támogató nevelést igénylő kiskorú gyermekről gondoskodik, valamint a kárt enyhítő magatartására, amelyre nézve **III.r. vádlott házastársa** a 3 500 000 forintra vonatkozó banki tranzakció technikai lebonyolítását megvalósító nyilatkozatát csatolta. A nyilvános ülésen bankszámla kivonattal, illetőleg a banki terhelés megtörténtével igazolta a fenti összegnek a NAV részére történő átutalását. A további vádlottak védői a minden tekintetben helytálló ítélet helybenhagyására vonatkozó döntés meghozatalát tartották indokoltnak.
- [5] A fellebbezések bejelentésére **I.r. vádlott, V. r. vádlott, VII.r. vádlott, VIII.r. vádlott, X.r. vádlott., XI.r. vádlott, XII.r. vádlott, XIII.r. vádlott, XIV. r. vádlott, XV.r. vádlott, XVII.r. vádlott, XVIII.r. vádlott, XIX. r. vádlott, XX.r. vádlottak** vonatkozásában a Be. 583. §-ának (3) bekezdés b/ pontjában, **III.r. vádlott** vádlott tekintetében a Be. 583. §-ának (3) bekezdés a/ és b/

pontjaiban meghatározott okból történt, azaz a kiszabott büntetés tartama (a/ pont), illetőleg az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező rendelkezés - bűnügyi költség - (b/ pont) ellen. Ennek következtében a Be. 590. §-ának (3) és (9) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül, és csak a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozóan. Ekként a felülbírálat nem terjedt ki **II.r. vádlott, IV. r. vádlott, VI.r. vádlott, IX.r. vádlott és XVI. r. vádlottakra**. A hivatkozott törvényhely (6) és (7) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel **I.r. vádlott, V. r. vádlott, VII.r. vádlott, VIII.r. vádlott, X.r. vádlott., XI.r. vádlott, XII.r. vádlott, XIII.r. vádlott, XIV. r. vádlott, XV.r. vádlott, XVII.r. vádlott, XVIII.r. .vádlott, XIX. r. vádlott, XX.r. vádlottakat** érintően az alkalmazott joghátrány - büntetés és intézkedések - sem képezte a felülbírálat tárgyát a részleges jogerő beállta folytán, minthogy az ügyészi fellebbezés kizárólag a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést sérelmezte.

- [6] Az ítéletábra a másodfokú felülbírálat során - figyelemmel a Be. 590. §-ának (5) bekezdésére is - megállapította, hogy az elsőfokú bíróság kifogástalanul lefolytatott eljárása során a büntetőeljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. A bejelentett fellebbezés iránya miatt a másodfokú bíróság a Be. 591. §-ának (2) bekezdés a/ pontja szerint nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.
- [7] Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján okszerű következtetést vont le a fellebbezéssel érintett **III.r. vádlott** vádlott bűnösségére és a cselekményei jogi minősítése is helyes. A Btk. 2. §-ában írtakkal összefüggésben elvégzett vizsgálódás körében helytálló volt az elkövetéskori törvénnyel szemben a kedvezőbb elbíráláskori törvény alkalmazása.
- [8] **III.r. vádlottal** szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány nemének és mértékének meghatározása körében valamennyi alanyi és tárgyi bűnösségi körülmény maradéktalanul feltárára és értékelésre került. Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott, s a halmazati büntetés szabályairól szóló Btk. 81. §-ában írtakat kellett alkalmazni. E törvényhely (3) bekezdése értelmében a büntetés felső határa helyesen 13 év, s a középérték 9 év. Egyetértett az ítéletábra az enyhítő szakasz alkalmazásával, s a kiszabott szabadságvesztés büntetés megállapított tartamával is. A bűncselekmények elkövetése óta igen hosszú idő telt el, a büntetőeljárás elhúzódása is tetten érhető volt, hiszen az elsőfokú eljárásban az első tárgyalási nap időpontja 2014. október 14. volt, míg az ügydöntő határozat kihirdetése 2019. június 25. napján történt meg. Az enyhítő körülmények nagy száma, hangsúlyt helyezve a büntetlen előéletre, a kiskorú gyermekes családok állapotára, az időmúlásra és az eljárás elhúzódására, és nem utolsósorban a beismerő vallomásra - összevetve a súlyosító körülmények számával és súlyával - olyan okok, amelyek a szabadságvesztés büntetés súlyosítása ellen szólnak. E körben nem hagyható figyelmen kívül az általa kifejtett konkrét és tényleges elkövetési magatartása, a másodfokú eljárásban tanúsított kárenyhítése, valamint az ítélet belső arányosságának a követelménye. A költségvetési csalás büntetettét is megvalósító vádlott-társak (**I.r. vádlott, II.r. vádlott, IV. r. vádlott, V. r. vádlottak**) szabadságvesztés büntetéseivel összevetve a **III.r. vádlottal** szemben kiszabott szabadságvesztés tükrözi a belső arányosságot is, s a pénzbüntetéssel és a foglalkozástól eltiltással együtt szükséges, de egyben elegendő is a büntetés céljának eléréséhez és maradéktalanul megfelel a büntetéskiszabási elveknek is, az általános és az egyéni megelőzés követelményének, valamint a bűncselekmények valós tárgyi súlyának. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztéséhez szintén az enyhítő körülmények szolgáltak alapul. A rendkívüli időmúlás, és a próbaidő tartamának csaknem a törvényi maximumban történő meghatározása kellő garanciát nyújt ahhoz, hogy e vádlott a jövőben törvénytisztelő életmódot folytasson, jogkövető magatartást tanúsítson, hiszen még további évekig kell számolnia a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelésével. Az ítéletábra az előzetes mentesítésben részesítés körében írtakkal is egyetértett, ellene szóló ok nem merült fel.

- [9] A törvényszék az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdések körében a bűnjelekről helytállóan rendelkezett.
- [10] Az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést illetően az elsőfokú bíróság a Be. 574. §-ának (1), (2), (4) és (5) bekezdése alapján döntött. Az összes bűnügyi költség összegének megállapítása mellett kifejtette, hogy mely tételek megfizetésére kötelezhetők a vádlottak a bűnösségük kimondása folytán és a terhükre megállapított cselekményükkel összefüggésben, továbbá döntött a külön-külön történő, valamint az egyetemleges fizetési kötelezettségről is.
- A bűnügyi költség tetemes részét kitevő kirendelt védői díjak tekintetében kimerítő és alapos indokát adta annak, hogy azok túlnyomó részének megfizetése alól miért mentesítette a vádlottakat.
- A Be. 574. §-ának (5) bekezdése értelmében a bűncselekmény tárgyi súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól a bíróság a vádlottat mentesítheti. E körben kizárólag a bűncselekmény tárgyi súlya az, ami figyelembe vehető és értékelhető. Az eljárásnak abban a szakaszában, amikor első fokon ügydöntő határozat született, a bűncselekmények tárgyi súlyát elsődlegesen az alkalmazott joghátrány tükrözi, és a fellebbezéssel érintett vádlottak közül kizárólag **III.r. vádlott** büntetését támadta ügyészi fellebbezés. A vádlottak terhére megállapított bűncselekmények tárgyi súlyát figyelembe véve, ahhoz igazodó mértékben rendelkezett az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség viseléséről, az e körben írtakkal egyet kellett érteni. Olyan körülmény és ok nem volt feltárható, amely a mentesítés eltérő mértékének megállapításához alapul szolgált volna.
- [11] A kifejtettekre figyelemmel az ügyészi fellebbezés sem **III.r. vádlott** büntetésének súlyosítása, sem pedig a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatásának irányában nem vezethetett eredményre.
- Ezért az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett valamennyi vádlott tekintetében a Be. 605. §-ának (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [12] Az ítélőtábla a Be. 613. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította a nyilvános ülésen felmerült bűnügyi költség összegét, s a viseléséről e törvényhely (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével döntött akként, hogy azt az állam viseli, minthogy az ügyészi fellebbezés nem volt eredményes.

Debrecen, 2020. január 28.

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Elek Margit sk. előadó bíró,
Dr. Szabó József sk. bíró

Záradék:

Az Egri Törvényszék **ügyszám/369.** számú ítélete a másodfokú bíróság végzésével **III.r. vádlott** vonatkozásában is jogerőre emelkedett.

I.r. vádlott, V. r. vádlott, VII.r. vádlott, VIII.r. vádlott , X.r. vádlott., XI.r. vádlott, XII.r. vádlott, XIII.r. vádlott , XIV. r. vádlott, XV.r. vádlott, XVII.r. vádlott, XVIII.r.vádlott, XIX. r. vádlott és XX.r. vádlottakat érintően a bűnügyi költségre vonatkozó részében emelkedett jogerőre az ítélőtábla végzésével az elsőfokú bíróság ítélete.

, 2020. január 28.

Dr. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő